

Ғазаб вақтида суҳбатлашмаслик керак

14:50 / 20.05.2024 4710

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам хотинлариникида навбати билан тунар эдилар. Ўшанда навбатлари Оиша онамиз розияллоҳу анҳонинг хужраларида эди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан хужрада баъзи саҳобалари ҳам бор эди. Улар эр-хотинлик ҳаёти ҳақида буюк бир дарс арафасида эдилар.

Зайнаб бинт Жаҳш розияллоҳу анҳо онамиз таом пиширдилар. Набий алайҳиссалоту вассалом емасларидан у овқатдан ейиш онамизга татимади. Бир товоқда овқатдан олиб ходимлари орқали уни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга бериб юбордилар. Бу ишдан Оиша онамиз розияллоҳу анҳонинг рашклари келди. Бунақа ҳолатлар кундошлар орасида бўлиб туради. Буни Оиша онамиз ўз ҳақларига тажовуз деб билдилар. Ходимнинг қўлидаги товоқни уриб юбордилар. Идиш ерга тушиб

синди. Овқат тўкилди.

Энди ўзингизни у зотнинг ўринларига қўйиб кўринг. Суюкли Набийимиз соллаллоҳу алайҳи васаллам танг аҳволда қолдилар. Тасаввур қилинг, меҳмонларингиз олдида хотинингиз бошқа хотинингиз бериб юборган овқатни ерга улоқтирди. Шак йўқки, сиз ўзингизни хорланган ҳис қиласиз. Эркаклигингиз ёдингизга тушади. Меҳмонлар олдида хотинингизни таъзирини берасиз. Бу уйнинг хўжайини ким эканлигини унга кўрсатиб қўясиз.

Аммо Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг тасарруфларига қаранг ва ўрганинг! У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тиз чўкиб синган идишларни тердилар, овқатни ҳам териб олдилар. Атрофларидаги саҳобаларга: «Онангиз рашк қилди!», дедилар.

Сўнгра овқат олиб келган ходимни кетиб қолмаслигини тайинладилар. Оиша онамиздан унга синган идишнинг ўрнига бошқа идиш беришларини талаб қилдилар. Ходим идишни олиб Зайнаб онамизнинг хоналарига кетди.

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам агар ўзларининг босиқликлари, мувозанатни сақлашлари ва заковатлари билан ўчирмасалар хотинлар орасида уруш олови ёниб кетар эди. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бунақанги ҳолатларда аёл киши рашк қилишини яхши англадилар. Аёл киши рашк қилса ўзлигидан чиқиб кетишини билар эдилар. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам эркакликларини исботлаш учун Оиша онамиз розияллоҳу анҳони урушмадилар. Балки мардликларини бошқа йўл билан исботладилар. Ҳолатни яхши англадилар, мувозанатга солдилар ва муаммони оқилона ҳал қилдилар.

Ҳаёт бизни ҳар куни муаммога рўбарў қилади. Ўша муаммога нисбатан бизнинг реакциямиз ўша муаммони ҳақиқатга айлантиради ёки уни оловга айланмаслиги учун ўчиради. Эр-хотинлик ҳаётини жанг деб ўйлайдиганлар, бунда ғалаба қозонишим шарт деб фикрлайдиганлар хато қилишади. Аксинча, эр-хотинлик ҳаёти бир-бирининг хатосидан кўз юмиш билан бардавом бўлади. Эр ўз хотинининг камчилигидан кўз юмади, хотин ўз эрининг камчиликларидан кўз юмади. Ҳар бир ишда тўхталаверсак, ҳар бир гапдан таъсирланаверсак ҳаётимиз дўзахга айланади.

Эътибор берсак, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Оиша онамизнинг хатоларидан кўз юмибгина қолмасдан, у кишини маъзур ҳам

деяптилар. Идиш рашк туфайли синди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Оиша онамиз розияллоҳу анҳонинг табиатларининг риоясини қияптилар.

Ҳаётда муваффақиятга эришмоқчи бўлган киши аёллар табиатини яхши англаши лозим. Хотинига дўстига қилган муомаласини қилмаслиги керак. Фарзандларига ҳамкасбларига қилган муомаласини қилмаслиги керак. Ҳаётдаги ҳар бир гуруҳнинг, ҳар бир ижтимоий табақанинг бошқалардан фарқлича бўлган табиати ва туйғулари бор. Ҳаммага бир хил муомала қиладиган киши худди барча беморга бир хил дори берадиган табибга ўхшайди.

Ғазаб ақлни кўр қилади. Ғазаб вақтида суҳбатлашмаслик керак. Ғазаб вақтида суҳбат қилмоқчи бўлган киши худди қайнаб турган сувда аксини кўрмоқчи бўлган кишига ўхшайди. Сув қайнашдан тўхтасин, совусин. Ана шундан сўнг унга қаранг. Эр-хотинлик ҳаёти ҳам ана шундай!

«Набавий тарбия» китоби асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2023 йил 7 мартдаги 03-07/1506-рақамли ва 2023 йил 24 мартдаги 01-07/1959-рақамли хулосалари асосида тайёрланган.